

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 130/2021
15.06.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Гордане Комненић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Јасмина Стојиљковић, адвокат из ..., против тужене Основне школе „Беле кула“ са седиштем у Нишу, чији је пуномоћник Зоран Митић, адвокат из ..., ради поништаја решења и враћања на рад, одлучујући о ревизијама странака изјављеним против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3528/2019 од 07.10.2020. године, у седници одржаној 15.06.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3528/2019 од 07.10.2020. године, става првог изреке у делу у коме је потврђена првостепена пресуда у ставу првом изреке.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 3528/2019 од 07.10.2020. године у ставу другом и трећем изреке, тако што се одбија као неоснована жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Нишу П1 1517/2019 од 01.11.2019. године у ставу другом и трећем изреке.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3528/2019 од 07.10.2020. године става првог изреке у делу у коме је потврђена првостепена пресуда у ставу четвртом изреке.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиоцу на име трошкова ревизијског поступка плати 33.000,00 динара.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П1 1517/19 од 01.11.2019. године, ставом првим изреке, усвојен је захтев тужиоца и поништено, као незаконито решење тужене бр. ... од ...2016. године, којим је тужиоцу изречена мера престанка радног односа и одузета лиценца за рад и решење Школског одбора тужене бр. ... од ...2016. године по приговору тужиоца. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да у року од осам дана од дана пријема пресуде врати тужиоца на рад и распореди га на одговарајуће послове који одговарају његовој стручној спреми и способностима, као и да му призна сва права по основу рада и у вези са радом. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да

тужиоцу на име трошкова поступка плати 317.000,00 динара. Ставом четвртим изреке, одбијен је, као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова дисциплинског поступка у износу од 183.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 3528/2019 од 07.10.2020. године, ставом првим изреке, одбијене су, као неосноване жалбе странака и потврђена првостепена пресуда у ставу првом и четвртм изреке. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу другом изреке, тако што је одбијен, као неоснован захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да га врати на рад и распореди на послове одговарајуће његовој стручној спреми и способностима, као и да му призна сва права по основу рада и у вези са радом, а тужена је обавезана да тужиоцу накнади штету исплатом шест зарада у висини зараде коју је остварио у месецу који претходи месецу у коме му је престао радни однос. Ставом другим изреке, преиначена је одлука о трошковима поступка садржана у ставу трећем изреке првостепене пресуде, тако што је обавезана тужена да тужиоцу на име трошкова поступка плати 171.750,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате, док је захтев тужиоца по овом основу од досуђеног износа до износа досуђеног првостепеном пресудом од 317.000,00 динара одбијен, као неоснован. Ставом четвртим изреке, одбијен је као неоснован захтев странака за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, странке су благовремено изјавиле ревизије и то тужилац против одлуке садржане у ставу другом, трећем и четвртм изреке, а тужена против одлуке садржане у ставу првом изреке, због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку применом члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11...18/20), и утврдио да је ревизија тужиоца основана, а ревизија тужене неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код тужене на пословима професора ... са 55,56% часова и професора ... са 44,44% часова. Закључком директора тужене од ...2015. године покренут је дисциплински поступак против тужиоца због основане сумње да је извршио повреду забране из члана 45. став 1, 2. и 6. Закона о основама система образовања и васпитања и члана 7. став 1, 2. и 5. Правилника о дисциплинској одговорности запослених у туженој школи. Решењем директора тужене од2016. године, тужиоцу је изречена дисциплинска мера престанка радног односа са одузимањем лиценце по престанку радног односа, јер је2015. године око 11,30 часова ушао канцеларију в.д. директора школе ББ и почео да виче, зато што је тог дана у школи настава почела да се одвија у трајању од 45 минута, а када му је ББ предложила да своје мишљење достави написмено, он се разбеснео и почео још гласније да виче на њу, да лупа о сто, уноси јој се у лице претећи да ће је „очистити“, након чега му је она казала да напусти канцеларију и престане да виче, а што тужилац није урадио и наставио је да виче, после чега је ББ уплашена за своју безбедност казала да ће позвати полицију, након чега је тужилац позвао полицију и напустио канцеларију, а које понашање је довело до тренутног и пролазног угрожавања, психичког и емоционалног здравља ББ, чиме је извршио повреду забране

из члана 45. став 6. у вези става 1. и 2. Закона о основама система образовања и васпитања и члана 7. став 1, 2. и 5. Правилника о дисциплинској одговорности запослених у туженој школи. Школски одбор тужене је својим решењем од ...2016. године одбио приговор тужиоца и потврдио првостепено решење. Тужилац је обавештен и уредно позван на расправу о дисциплинском поступку заказану за ...2015. године. Расправа је одржана ...2015. године у присуству пуномоћника тужиоца, на којој је тужилац дао своју одбрану, те су након тога прочитани писани докази на које се тужилац изјаснио. Тужилац се налазио на боловању у период од 06.03.2015. године до 12.05.2015. године, од 28.05.2015. године до 25.06.2015. године, од 16.07.2015. године до 14.10.2015. године и од 17.11.2015. године до 17.02.2016. године. Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања дало је предлог мера 15.09.2015. године, са позивом на члан 142. став 9. Закона о основама система и образовања и васпитања и потврдио да вођење дисциплинског поступка застарева у року од шест месеци од дана покретања дисциплинског поступка. Дисциплински поступак против тужиоца покренут је ...2015. године, када је удаљен са рада, и да је послодавац био дужан да исти оконча до 06.09.2015. године, што није учинио. У предлогу мера наводи се да је тачно да се тужилац налазио на боловању од дана покретања дисциплинског поступка, али да је два пута прекидао боловање у периоду од 13.05.2015. године до 28.05.2015. године и у периоду од 25.06.2015. године до 15.07.2015. године. Из решења Школског одбора тужене следи да је наложено в.д. директору тужене да спроведе дисциплински поступак у периоду од 01. до 05. септембра 2015. године, јер су тужилац и његов правни заступник сагласни да ће се одазвати позиву, иако је тужилац био на боловању. Решењем Одељења инспекције рада за нишавски управни округ од 31.05.2016. године, одложено је до правноснажности судске одлуке извршење решења од 29.03.2016. године и решења од 22.04.2016. године, и послодавац је обавезан да врати тужиоца на рад по пријему овог решења. Ово решење је поништено решењем Министарства за рад, борачка и социјална питања РС Директора инспектора за рад и одбијен захтев тужица да се до доношења правноснажног решења пред судом одложи извршење коначног решења о отказу уговора о раду од 29.03.2016. године које је донео послодавац, а које је потврђено решењем Школског одбора тужене од 22.40.2016. године, којим је одбијен приговор тужиоца. Решењем Министарства просвете, науке и технолошког развоја од 22.08.2016. године, тужиоцу је одузета лиценца, као наставнику математике и информатике од 23.04.2016. године. Решењем Министарства просвете, науке и технолошког развоја од 13.10.2016. године поништено је напред наведено решење од 22.08.2016. године о одузимању лиценце тужиоцу и иста је враћена тужиоцу.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су правилно применили материјално право када су закључили да је вођење дисциплинског поступка застарело, те с тим у вези правилно одлучили када су усвојили захтев тужиоца и поништили, као незаконита оспорена решења тужене.

Чланом 142. став 8. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 72/09 ... 68/15), прописано је да покретање дисциплинског поступка застарева у року од три месеца од дана сазнања за повреду радне обавезе и учиниоца, односно у року од шест месеци од дана када је повреда учињена, осим ако је учињена повреда забране из члана 44. до 46. овог закона, а да покретање дисциплинског поступка застарева у року од две године од дана када је учињена повреда забране, ставом 9. прописано је да вођење дисциплинског поступка застарева у року од шест месеци од дана покретања дисциплинског поступка, а ставом 11.

прописано је да застарелост не тече ако дисциплински поступак не може да се покрене или води због одсуства запосленог или других оправданих разлога.

Код утврђеног да је закључком в.д. директора тужене од ...2015. године покренут дисциплински поступак против тужиоца, а решење којим је тужиоцу изречена мера престанка радног односа донето 22.04.2016. године, по протеклу рока од шест месеци, од дана када је повреда учињена, при чему није постојала немогућност вођења поступка због одсуства тужиоца, то је правилна оцена нижестепених судова да је наступила застарелост вођења дисциплинског поступка применом члана 142. став 9. и 11. Закона о основама система образовања и васпитања, због чега је решење тужене којим је тужиоцу изречена мера престанка радног односа незаконито, а наводи ревизије о погрешној примени материјалног права тужене неосновани.

Тужена у ревизији понавља жалбене наводе које је истицала и током другостепеног поступка наводећи да није наступила застарелост вођења дисциплинског поступка, сматрајући да застарелост не тече за време периода када је тужилац био на боловању, те да је поступак окончан у периоду од 69 дана од када тужилац није био на боловању. Наводи су неосновани, како су то правилно закључили нижестепени судови, јер није постојала немогућност вођења поступка због одсуства тужиоца, с обзиром да до 06.09.2015. године, до када је тужена имала рок од шест месеци да оконча дисциплински поступак, није предузимала никакве радње у циљу окончања тог поступка, већ је прву расправу заказала за ...2015. године, која је презаказана за ...2015. године, која расправа је одржана када је тужилац дао своју одбрану. Неосновани су наводи да је постојала немогућност вођења поступка због одсуства тужиоца, јер су се тужилац и његов пуномоћник сагласили да ће се одазвати позиву, иако је тужилац био на боловању. Осим тога, тужилац је два пута прекидао боловање у периоду од 13.05.2015. године до 28.05.2015. године и у периоду од 25.06.2015. године до 15.07.2015. године.

С обзиром да су поништена као незаконита оспорена решења тужене, првостепени суд је закључио да је основан захтев тужиоца за враћање на рад и усвојио овај захтев тужиоца, применом члана 191. став 1. Закона о раду. Супротно закључку првостепеног суда другостепени суд је закључио да нису испуњени услови за враћање тужиоца на рад, због чега је преиначио првостепену пресуду и одбио овај захтев тужиоца применом члана 191. став 7. Закона о раду, јер је сматрао да је постојао основ за престанак радног односа тужиоца, али с обзиром да је тужена, као послодавац поступала супротно одредбама закона којима је прописан поступак за престанак радног односа, сматрао је да нису испуњени услови за враћање тужиоца на рад, већ да постоји обавеза тужене да му накнади штету исплатом шест зарада.

По оцени Врховног касационог суда, основано се ревизијом тужиоца указује да је другостепени суд одлучујући о његовом захтеву за враћање на рад погрешно применио материјално право, с обзиром да решење тужене о дисциплинској одговорности тужиоца није донето у оквиру законом прописаног рока за вођење дисциплинског поступка који је преклузивне природе, тако да је тужена изгубила могућност изрицања дисциплинске мере престанка радног односа тужиоцу због евентуално учињене теже повреде радне обавезе, са којих разлога је преиначена другостепена пресуда и одлучено као у ставу другом изреке.

Са напред наведених разлога, на основу члана 414. и 416. ЗПП, одлучено је као у ставу првом и другом изреке.

Врховни касациони суд је испитао дозвољеност ревизије тужиоца у односу на одлуку којом је одбијен, као неоснован његов захтев за накнаду трошкова дисциплинског поступка и утврдио да ревизија није дозвољена.

Чланом 403. став 3. ЗПП, прописано је да ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима, ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Вредност предмета спора побијаног дела је 183.000,00 динара, па имајући у виду да је вредност предмета спора побијаног дела испод захтеваног ревизијског цензуса, то следи да ревизија тужиоца није дозвољена.

Са наведених разлога, Врховни касациони суд је одбацио ревизију тужиоца као у ставу трећем изреке, применом члана 413. ЗПП.

С обзиром да је тужилац успео у поступку по ревизији, то исти има право на трошкове, применом члана 165. ЗПП, са којих разлога је обавезана тужена да тужиоцу на име састава ревизије исплати 33.000,00 динара према важећој АТ, а тужицу нису признати трошкови на име таксе на ревизију и одлуку по ревизији, с обзиром да исти нису опредељени.

**Председник већа - судија
Добрила Страјина, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић